

SAM SEDGMAN

DE
VERBODEN
ATLAS

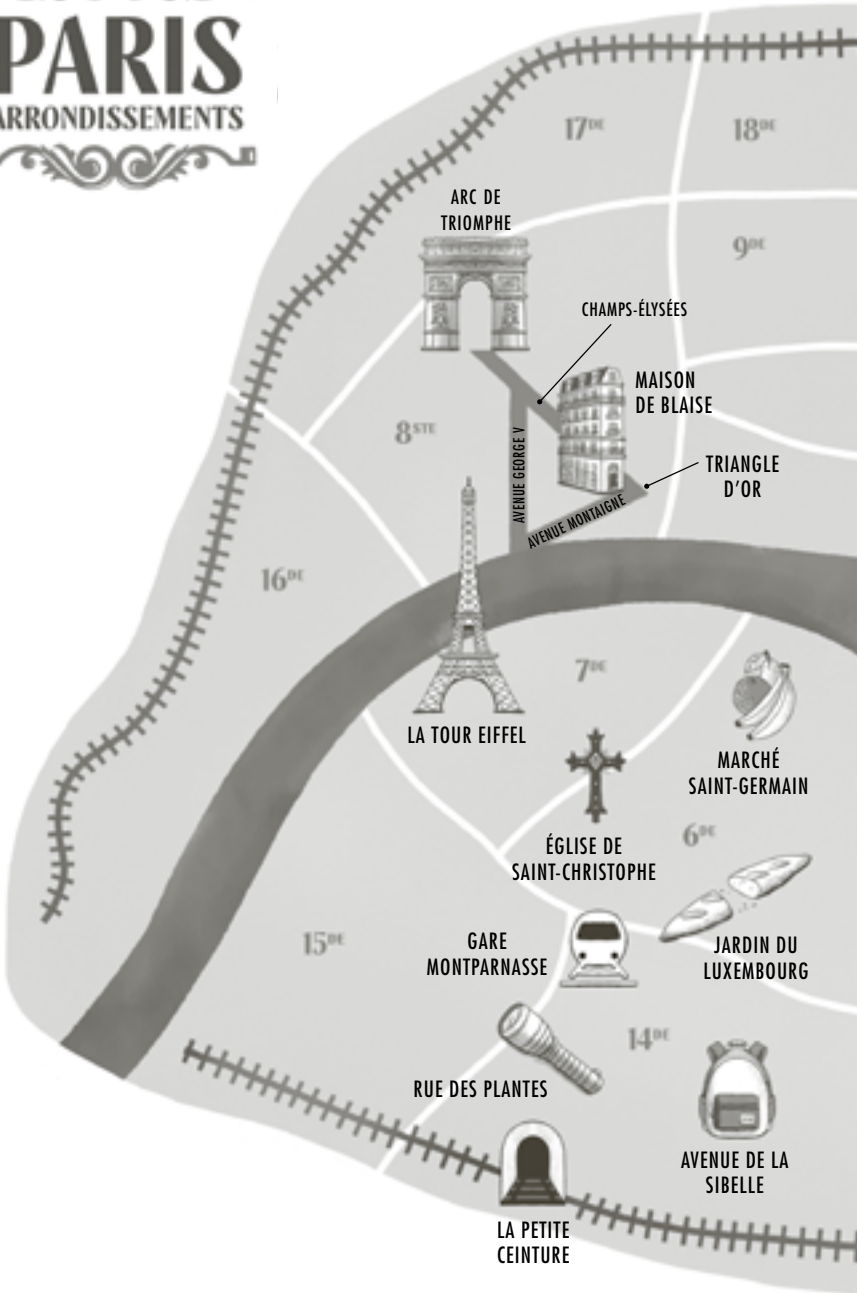

Vertaald door Merel Leene

PARIS

ARRONDISSEMENTS

ARC DE TRIOMPHE

CHAMPS-ÉLYSÉES

MAISON DE BLAISE

TRIANGLE D'OR

AVENUE GEORGE V
AVENUE MONTAIGNE

LA TOUR EIFFEL

MARCHÉ SAINT-GERMAIN

ÉGLISE DE SAINT-CHRISTOPHE

JARDIN DU LUXEMBOURG

GARE MONTPARNASSE

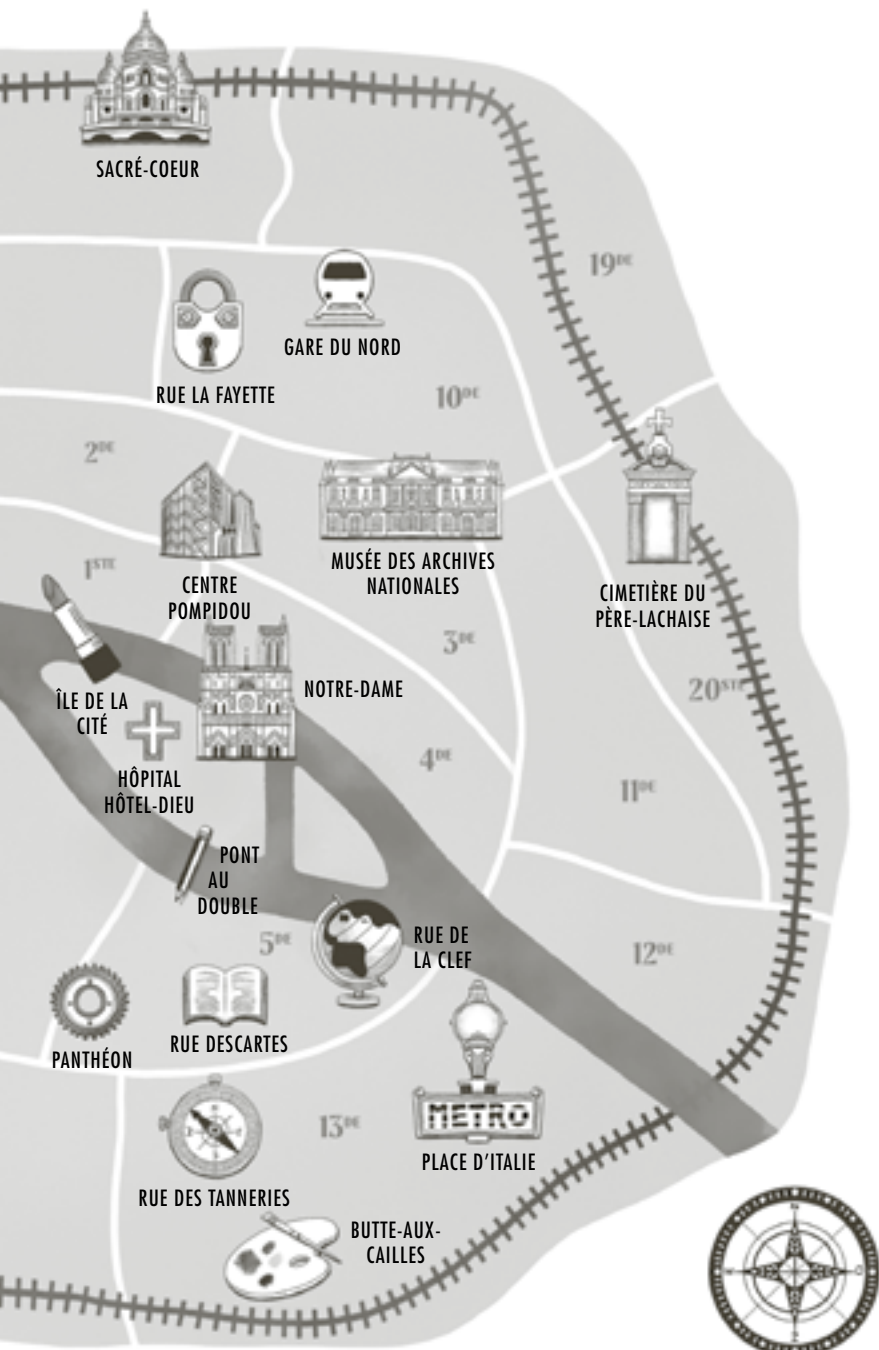
RUE DES PLANTES

AVENUE DE LA SIBELLE

LA PETITE CEINTURE

PROLOOG

Rue Descartes

De boulevards van Parijs gloeiden op in de winterse duisternis. Het was alsof er een gouden spinnenweb over de stad gedrapeerd was. Ergens in dat web, verscholen in een smal straatje dat recht van noord naar zuid liep als de vouw in een plattegrond, straalde de etalage van een antiquariaat een warmgeel licht uit. De weerspiegeling ervan danste als een vuurvliegje in Carmens ogen.

Stilte daalde neer over de keien toen ze haar motor uitzette, haar helm afdeed en haar adem als een wolkje de bitterkoude avond in blies. Ze keek naar links en naar rechts en constateerde tevreden dat de straat uitgestorven was. Carmen hield van Parijs. Zelfs midden in de stad kon je nog rustige plekken vinden. Dat maakte haar werk een stuk makkelijker.

Ze negeerde het bordje *Fermé* dat voor het raam hing en duwde de deur open. In de winkel rook het naar oud papier, boenwas en stof. Op tafels lagen stapels prachtige, in beschermend plastic ingepakte boeken. Tegen de muren stonden hoge kasten en rekken barstensvol met in leer gebonden dikke pillen, perkamentrollen en landkaarten.

‘Mademoiselle?’ De eigenaar kwam van achteren de winkel in lopen met een stapel boeken in zijn handen. Hij was een tengerere man met een witte snor en droeg een vestje over zijn over-

hemd. Zijn mouwen had hij opgerold. Hij legde de stapel boeken op de toonbank. ‘Het spijt me, maar de winkel is dicht.’

‘Maar ik heb een eind gereisd.’ Carmen knipperde charmant met haar wimpers. ‘Alstublieft. Ik ben op zoek naar iets heel belangrijks, en ik denk dat alleen u het voor me zult kunnen vinden.’

De borst van de man zwol van trots. ‘Tja. In deze stad zijn wij een van de weinige specialisten op dit gebied.’ Hij trok zijn vestje recht. ‘Zoekt u iets speciaals?’

‘Een zeldzame kaart van Parijs,’ antwoordde Carmen.

‘Dan bent u hier aan het juiste adres,’ zei de winkeleigenaar. ‘Kaarten zijn onze specialiteit. Bent u geïnteresseerd in een bepaalde periode?’

Carmen glimlachte. ‘Ik ben op zoek naar de plattegrond van Laval.’

Het gezicht van de winkeleigenaar verstrakte en hij deed een stapje bij de toonbank vandaan. ‘Toe maar. Dat is een erg zeldzame uitgave. Ik geloof niet dat ik ooit het genoeg heb gehad om...’

‘Het is een unieke kaart.’ Carmen legde haar vingers op de toonbank en keek de man rustig en geconcentreerd aan. ‘En ik weet dat u hem in uw bezit hebt.’

De man slikte. ‘Ik ben bang dat u verkeerd geïnformeerd bent.’

Maar Carmen zag dat zijn blik eventjes omlaagschoot, naar een metalen kluis die achter het bureau stond.

‘U hebt vorige maand een exemplaar verworven.’ Ze liep langzaam om de toonbank heen, waardoor de winkeleigenaar niet meer weg kon. ‘Voor het meisje. En samen met haar hebt u geprobeerd de geheimen ervan te ontsleutelen.’ Met de punt van haar laars tikte ze tegen de kluis. ‘Ik denk dat u daarin geslaagd bent.’

‘Echt niet, ik zweer het.’ De winkeleigenaar schuifelde naar

achteren tot hij tegen de ingelijste antieke kaart van Frankrijk aan botste die daar aan de muur hing.

‘Lieg niet tegen me.’ Carmen kwam dichterbij. ‘Ik heb net zo’n goede neus voor bedrog als u.’ Ze streek zijn vest glad. ‘Hoe heet u?’

‘B-Bernard.’

‘Oké, Bernard...’ Glimlachend greep ze de stof van het vest in haar vuist. ‘Ga je me helpen of ga je dit ingewikkeld maken?’

Bernards lip trilde. ‘Je zoekt de Atlas, hè?’

Carmens grijns werd breder.

‘Wie ben je?’ vroeg hij.

‘Dat doet er niet toe,’ zei Carmen hoofdschuddend. ‘En wees nu alsjeblieft zo vriendelijk om de kluis voor me open te maken.’

‘Alsjeb-blijft,’ stamelde Bernard. ‘Ik weet niets! De Atlas is... niets meer dan een mythe. Een onschuldige verzinsel!’ Er ont-snapte hem een akelig lachje.

‘Ik ben nooit een fan van verzonnen verhalen geweest.’ Carmen duwde hem met kracht tegen de kaart van Frankrijk, waar-door er een ster van barsten in het glas verscheen.

Bernard hapte geschrokken naar adem.

‘Maak de kluis open,’ snauwde Carmen. ‘Nu.’ Ze liet hem los.

Bernard strompelde naar de kluis toe, knielde op de vloer en draaide met trillende hand aan de knop. Het deurtje zwaaide open en hij haalde er een bruine leren koker uit. ‘Hier,’ zei hij.

Carmen pakte de koker aan en maakte voorzichtig de koperen sluiting open. Ze keek erin, trok een wenkbrauw op en draaide zich toen weer om naar de winkeleigenaar. ‘Hij is leeg.’ Ze hield de koker ondersteboven.

‘Wat?’ Bernard keek haar onthutst aan.

‘Wat een teleurstelling.’ Carmen schudde haar hoofd. Ze wilde de koker weer sluiten, maar fronste toen haar wenkbrau-

wen. Aan de binnenkant van het deksel had iemand met een merkstift een symbool op het leer gekrabbeld: een spiraal die werd doorsneden door een diagonaal kronkellijntje. Ze had het teken nooit eerder gezien.

‘Ze moet hem hebben meegenomen.’ Bernard lachte van de zenuwen. Hij leunde met zijn rug tegen de kluis en keek Carmen uitdagend aan. ‘Ik ken niemand die slimmer is dan Samira. Je zult de Atlas nooit vinden. Omdat je haar nooit zult vinden.’

Carmen klakte met haar tong en trok met haar vingernagel het symbool in het deksel na. Daarna liet ze de koker op de grond vallen. ‘Ik krijg altijd wat ik wil, Bernard.’

De winkeleigenaar kroop weg in een hoekje.

‘En ik wil de Atlas.’ Ze boog zich over hem heen. ‘Dus waarom vertel je me niet waar Samira zich verstopt heeft?’

‘Dat weet ik niet!’ Bernard slikte angstig. ‘Alsjeblieft. Ze is een vriendin.’

‘Laat me het geen twee keer vragen.’

Met trillende lippen stak Bernard zijn kin naar voren. Hij schudde zijn hoofd.

‘O, Bernard.’ Carmen zuchtte. ‘Je hebt de verkeerde avond uitgekozen om dapper te zijn.’

E E R S T E

Musée des Archives Nationales

Totdat het pistoolschot klonk, was Isaacs grootste angst altijd geweest dat hij een toespraak zou moeten houden.

Hij vond het niet prettig om in het middelpunt van de belangstelling te staan. Hij vond het dus al best spannend toen Hattie en hij werden uitgenodigd om naar Parijs te komen om daar voor een grote groep mensen te worden geëerd. Maar toen zijn vader ook nog tegen hem zei dat hij dan eigenlijk een paar woorden moest zeggen om iedereen te bedanken – in het Frans nog wel – was Isaac banger dan ooit.

Hij sprak de taal nauwelijks. Hij kon in het Frans tot twintig tellen en de weg vragen, maar dat was niet genoeg om het Internationale Bureau voor Gewichten en Maten te bedanken voor de speciale medaille die hij en zijn vriendin Hattie zouden krijgen omdat ze afgelopen oktober alle klokken ter wereld voor een grote ramp hadden behoed.

‘Ik doe het Franse gedeelte wel,’ had Hattie gezegd. ‘Frans is makkelijk. Jij hoeft alleen in het Engels dankjewel te zeggen.’

Maar zelfs daarvan raakte hij in de stress. Hij had een paar zinnnetjes op een papiertje geschreven en dat in de zak van zijn kriebelige pak gestoken voor het geval hij het zich straks niet meer kon herinneren. Isaac vond woorden lastig. Hij was veel beter met cijfers.

De bijeenkomst vond plaats in het Nationaal Archief in het centrum van Parijs. Op die plek bewaarde de overheid belangrijke documenten uit de Franse geschiedenis, zoals brieven van koningen en de bouwtekeningen van beroemde monumenten. Soms werd er een tentoonstelling georganiseerd waarin delen van de collectie aan het publiek werden getoond, en die avond vond de feestelijke opening van de nieuwste expositie plaats. Daar, tussen alle champagne drinkende gasten, zouden Isaac en Hattie in het zonnetje worden gezet.

Het stormde al de hele middag en de regen kletterde tegen de ramen toen Isaac en zijn vader de enorme stenen trap naar de expositiezaal op liepen. Het feest was al in volle gang.

‘Daar zijn jullie!’ Hattie maakte zich los uit de mensenmenigte om hen te begroeten. Ze droeg een zwart met gouden jurk die glinsterde terwijl ze rende, en haar zwarte laarzen bonkten op het parket. ‘We dachten al dat jullie verdwaald waren.’

‘Nee, alleen doorweekt.’ Isaac keek naar zijn natte jas, waar het water uit droop. ‘Zijn we te laat?’

‘We zijn niet te laat,’ zei zijn vader. Hij veegde waterdruppels uit zijn baard. ‘Ik was de paraplu vergeten, niet de tijd.’

‘Harriët, waarom heb je nog steeds die vreselijk lompe laarzen aan?’ Achter Hattie verscheen een slanke vrouw in een modieuze rode jurk. Ze legde een hand op Hatties schouder. ‘Waar zijn die leuke die je had beloofd aan te trekken?’

‘Ik denk dat ik ze vergeten ben toen we uit het hotel vertrokken, mam,’ zei Hattie terwijl ze met een sluwe grijns naar de vloer staarde.

‘Hm.’ De mond van haar moeder veranderde in een streep.

‘Hallo, Patricia.’ Isaacs vader gaf haar een hand. ‘Hoe was jullie dag in Versailles?’

‘Heel leerzaam,’ antwoordde Hatties moeder opgewekt. Patricia Tan was een lange vrouw met een onberispelijk zwart bobkapsel en ogen die altijd in beweging leken te zijn. ‘Ik vind

het zo geweldig dat mijn kleine meid vanavond geëerd wordt.’ Ze kneep in haar dochters schouder, maar Hattie wrong zich los.

‘Waar moeten we onze toespraak houden?’ Isaacs blik schoot door de zaal. Die was groter dan hij van tevoren gedacht had. Overall stonden mensen in nette kleren van hun champagne te nippen en naar de in vitrines uitgestalde voorwerpen te kijken.

‘In de hoek is een podium.’ Hattie wees naar de plek waar een strijkkwartet in het licht van schijnwerpers zat te spelen.

Zodra Isaac het zag, begon zijn hart sneller te kloppen.

‘Monsieur?’

Isaac schrok zich wild toen een serveerster in uniform hem een blad vol hapjes voorhield. ‘O!’ Hij pakte een minipannenkoekje met gerookte zalm. ‘Dankj... Mersie bokoep.’

‘*De rien.*’ De vrouw hield nog net een lachje binnen.

Isaac bloosde.

‘Ik hoorde dat Balthazar Blaise jullie zal aankondigen,’ merkte Patricia op terwijl ze ook een borrelhapje van het blad nam. Ze klonk opgewonden.

‘Wie is Balthazar Blaise?’ vroeg Isaac.

‘Een van de rijkste inwoners van Parijs en een oude vriend van me. Hij is een gul donateur van de opera, het ballet en natuurlijk ook het Nationaal Archief,’ zei Patricia. ‘Het is erg belangrijk dat je hem ontmoet, Harriët.’

‘Ja, mam.’ Hattie rolde met haar ogen. ‘Ik laat Isaac even wat zien.’

‘En ik ga op zoek naar Luc om te vragen wat de plannen zijn,’ zei Isaacs vader. ‘Blijven jullie in de buurt?’

‘Doen we.’

Hattie trok Isaac aan zijn hand mee het feestgedruis in. ‘Ik heb zoiets raars ontdekt.’ Ze liep om een tafel heen die een glazen bovenkant had en waarin allemaal oude brieven en boeken zaten. ‘Jij als nerd zal het geweldig vinden.’ Voor een vitrine

bleven ze staan. Onder dik veiligheidsglas was daar een metalen staaf uitgesteld.

‘*Le mètre*,’ las Isaac voor van het bordje. ‘De... de meter?’

‘De éérste meter,’ zei Hattie met grote ogen. ‘En dan bedoel ik dus de allereerste ooit. Dit is de meetlat die ze hebben gebruikt om alle andere meetlatten mee te maken. Hij is van platina, dus hij is vast heel veel geld waard.’

‘Onbetaalbaar, kun je beter zeggen.’

De kinderen draaiden zich om en zagen degene die gesproken had: een grijsharige vrouw in een knalblauwe jurk. Ze droeg een bril met een zwart, vierkant montuur en haar langwerpige gezicht zat vol lachrimpeltjes.

‘Neem me niet kwalijk, ik hoorde jullie praten,’ zei ze. ‘Ik ben Eveline, ik heb deze tentoonstelling gemaakt. *Le mètre* is een van onze kostbaarste objecten.’

‘Hoeveel is hij waard?’ vroeg Hattie.

‘Aha, jij bent een zakenvrouw!’ Eveline grinnikte. ‘Oké. Zoals je al zei, is hij van platina gemaakt, een van de duurste metalen ter wereld. Als je hem zou omsmelten, zou je er zo’n zestig-, zeventigduizend euro voor kunnen krijgen.’

Hattie floot zachtjes.

‘Maar je zou hem natuurlijk nooit omsmelten,’ ging Eveline verder. ‘Als voorwerp is zijn waarde veel groter. Hij is niet van platina gemaakt omdat dat zo duur is.’

‘Maar omdat het stabiel is?’ vroeg Isaac.

‘Ja.’ Eveline was zichtbaar onder de indruk. ‘Hoe kom je daarbij?’

‘Platina is een edelmetaal,’ antwoordde Isaac. ‘Het reageert bijna nergens op. En als je een meetlat maakt, lijkt het me belangrijk dat hij altijd precies dezelfde lengte houdt. Bij de meeste metalen is dat niet zo.’

Eveline knikte. ‘Dat klopt helemaal. IJzer zet bijvoorbeeld erg uit als het warm wordt. Ik heb me weleens laten vertellen

dat de Eiffeltoren op een zonnige dag zo'n vijftien centimeter hoger wordt.'

'Maar waarom is hij dan onbetaalbaar?' vroeg Hattie.

'Omdat hij het vernuft van de Franse natie vertegenwoordigt,' zei Eveline trots. 'Na de Revolutie bedacht Frankrijk nieuwe maten voor een nieuwe republiek, gebaseerd op basisconstanten die op aarde voorkomen. We besloten dat een meter één tienmiljoenste moest worden van de afstand tussen de noordpool en de evenaar. Nadat alles heel zorgvuldig was nagemeten, maakten we deze staaf en zetten die hier in het archief als een herinnering aan wat we hadden bereikt.'

'Was dat voor of nadat jullie de hoofden van de koning en de koningin afhakten?' vroeg Hattie.

'Erna.' Eveline lachte. 'Hoewel er nog een paar jaar veel koppen rolden.'

'Ik wist niet dat het systeem van meters en kilometers en zo in Frankrijk is uitgevonden,' zei Isaac.

'Maar natuurlijk,' zei Eveline. 'Waarom denk je dat het zo goed werkt?'

'Isaac! Hattie! Onze helden.' Een Fransman met een goedverzorgde baard en een keurige coltrui aan liet zijn hand met een klap op Isaacs schouder neerdalen. Het was Luc Bouchard, een vriend van Isaacs vader, en bovendien degene die hun uitnodiging hier in Parijs geregeld had.

'*Bonsoir*, Eveline.' Hij kuste de museumconservator op beide wangen.

'*Bonsoir*, Luc. En bedankt dat je deze twee intelligente kinderen hebt uitgenodigd,' antwoordde Eveline met een brede glimlach.

'Isaac, je vader zei tegen me dat je deze wel kunt gebruiken.' Luc gaf hem een handdoek, waarmee Isaac dankbaar zijn kletsnatte haar begon af te drogen. 'Het is bijna tijd voor jullie grote moment. Kom, dan lopen we vast naar het podium.'

Isaacs hart klopte in zijn keel toen ze naast Luc dwars door de zaal liepen, met Eveline vlak achter hen. Het ging echt gebeuren. Hij moest een toespraak houden voor al deze slimme, goedgeklede mensen. Hij zag de microfoon en het licht van de schijnwerpers steeds dichterbij komen en voelde dat zijn mond droog werd.

Zijn vader en Hatties moeder stonden trots naast het podium. Diggory Turner zag er altijd een beetje sjofel uit, waar hij ook was, maar naast de mooie rode jurk van Patricia vielen zijn warrige baard en de kreukels in zijn overhemd extra op.

Naast hen stak een gezette man met een kaal hoofd en een brede glimlach op zijn gezicht zijn hand naar Isaac uit. *'Bonsoir! Vous êtes Isaac et Harriët?'*

'Ik, eh...' stamelde Isaac.

'Oui, monsieur Blaise? Enchantée.' Hattie maakte een lichte kniebuiging.

Isaac zag dat haar moeder nog meer begon te stralen.

'Patricia, je hebt me nooit verteld dat je dochter zo charmant is!' Blaise lachte, en Patricia bloosde. *'Et Isaac? Est-ce que vous vous amusez ce soir?'*

'Ik, eh... spreek geen Frans.' Isaac klemde de handdoek onder zijn arm en voelde zich steeds ongemakkelijker worden.

'Ach, het enige wat deze geniale jongen niet kan!' De kale man bulderde van het lachen, en de volwassenen die om hem heen stonden deden mee.

'Sorry,' zei Isaac.

'Dat is niet nodig.' De man glimlachte. 'Ik ben Balthazar Blaise, ik zal jullie straks aan het publiek voorstellen. Trek je maar niets van Omar aan, hij is mijn bodyguard.'

Isaac deinsde licht achteruit toen achter Blaise opeens een potige man in een pak opdook. Zijn nek was net zo dik als Isaacs bovenbeen.

'We zijn klaar om te beginnen, denk ik?' vroeg Luc aan het gezelschap.

‘Oui, oui.’ Eveline knikte en liep naar het podium. ‘*J’y vais.*’ Ze tikte met een vork tegen haar champagneglas en de aanwezigen werden stil. Toen begon ze in de microfoon te praten en maakte daarbij grote gebaren naar de voorwerpen die in de zaal tentoongesteld waren. Het was allemaal in het Frans, dus Isaac begreep er geen woord van.

‘Je druipt.’

Isaac keek achterom en zag dat Omar, de lijfwacht, achter hem stond.

‘Je jasje,’ zei de man zacht. Hij wees naar de druppels die aan de zoom hingen.

‘O. We werden overvallen door de storm,’ mompelde Isaac.

‘Wil je het mijne?’ bood de lijfwacht aan. ‘Beetje groot, maar het is wel droog.’

‘Meen je dat?’

‘Tuurlijk.’ Omar trok zijn jasje uit en gaf het aan Isaac.

Die pakte het opgevouwen papiertje met de toespraak uit zijn eigen binnenzak en trok daarna Omars jasje aan. Het colbertje van de lijfwacht was hem flink te groot, maar – veel belangrijker – het was tenminste niet doorweekt. ‘Bedankt,’ fluisterde hij terwijl Eveline Balthazar Blaise uitnodigde om naar de microfoon te komen.

Omar schuifelde naar de rand van het podium.

‘Wij zijn hierna.’ Hattie gaf Isaac een por tussen zijn ribben.

Hij knikte en vouwde het papiertje open. Zijn ogen werden groot van schrik. Het blaadje was kletsnat door de regen en alle woorden waren uitgelopen tot één grote blauwe vlek. De tekst was onleesbaar. ‘O nee,’ mompelde hij terwijl het publiek lachte om iets wat Balthazar Blaise gezegd had. Zijn hart roffelde als een trommel.

‘Gewoon glimlachen en diep ademhalen,’ zei Hattie.

Isaac keek op en zag dat ze tegen zichzelf praatte.

Het was duidelijk dat Balthazar Blaise naar een hoogtepunt

toe werkte: ‘... *Mesdames et messieurs, j’ai le honneur de vous présenter Harriët Bassala et Isaac Turner!*’

Het publiek applaudisseerde en Blaise gebaarde dat ze bij hem in de schijnwerpers moesten komen staan. Op Hatties gezicht verscheen een brede grijns toen ze naar hem toe liep. Isaac struikelde natuurlijk over de rand van het podium.

Omar hielp hem overeind. ‘Je doet het vast geweldig,’ fluisterde hij.

Isaac volgde Hattie bedeesd naar de microfoon, waarin zij meteen iets in vloeiend Frans zei. Het publiek grinnikte erom en hij zag haar glimlach. Zijn tong voelde donzig, alsof er haar op groeide. Hij keek nogmaals naar zijn doorgelopen toespraak. Stond daar nou ‘dankbaar’?

‘Isaac?’

Hij keek op toen Hattie zijn naam zei. Het publiek was stil geworden.

‘Jij bent aan de beurt,’ fluisterde ze.

‘Eh...’ Hij schuifelde naar voren, het licht van de schijnwerpers in. Dat deed bijna pijn aan zijn ogen, zo fel was het. ‘*Th-thank you,*’ begon hij, knipperend met zijn ogen. ‘*Thank you for having us. I...*’

Plotseling werd het donker op het podium. Vanuit het publiek klonk een beleefd ‘ooo’.

‘Wat gebeurt er?’ vroeg Isaac. De microfoon deed het niet meer. Behalve verwarring voelde hij ook opluchting.

‘Ik weet het niet,’ zei Hattie. ‘Misschien is de elektriciteit uitgevallen? Of...’

‘*Non! Arrête!*’ In het donker klonk een schreeuw.

Isaac voelde dat het publiek verstijfde. Achter hem op het podium bewoog iemand en toen was er een flits en klonk er tegelijkertijd een knal.

Iemand had een wapen afgevuurd.